

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Styret i SPAREBANKEN MØRE
Postboks 121
6001 ÅLESUND

Vår referanse
25/2316
Deres referanse

13.04.2026

Tilsynsrapport

Finanstilsynet har gjennomført tilsyn med Sparebanken Møre. Formålet med tilsynet var å gjennomgå bankens IRB-modeller, praksis for tapsnedskrivninger etter IFRS9, samt styring og kontroll på kredittområdet. Finanstilsynet gjennomførte tilsynsmøte med foretaket 14. mai 2025. Denne tilsynsrapporten bygger på Finanstilsynets foreløpige rapport fra 20. oktober 2025 og styrets kommentar til denne fra 24. november 2025.

Banken har søkt om nye IRB-modeller for personmarked. Søknaden er nå til behandling. Tema knyttet til validering og risikomåling for modeller for personmarked vil gjennomgås i forbindelse med søknadsbehandlingen.

1 Finanstilsynets oppsummering

Bankens retningslinjer og praksis for fastsettelse av LGD basert på sikkerheter avviker fra reglene i kapitalkravsforordningen på noen områder. Bankens praksis for å fastsette størrelsesparameteren S og bruk av støttefaktor for små og mellomstore bedrifter har vært feilaktig og dette har medført undervurderte kapitalkrav for banken. Finanstilsynet mener bankens anvendelse av IRB-systemet i kredittinnvilgelse er begrenset og dette gjelder særlig for boliglån hvor bankens beslutninger om kredittinnvilgelse fremstår som uavhengige av risikomåling etter IRB-systemet. Det fremgår videre ingen tydelig sammenheng mellom prising og risiko målt med IRB-systemet for boliglån. Finanstilsynet noterer at banken nå har fulgt opp merknader fra regnskapskontrollen for 2021 når det gjelder LGD brukt i tapsnedskrivninger, men påpeker at dette burde vært rettet tidligere. Finanstilsynet vurderer at banken ikke alltid etterlever egne retningslinjer for kredittvurderinger på enkelte områder. Finanstilsynet vurderer at banken bør tydeliggjøre sider av bankens kontrollfunksjoner. Finanstilsynet noterer at styret har besluttet tiltak i lys av merknadene.

2 Finanstilsynets vurderinger

2.1 IRB: Sikkerheter brukt i fastsettelse av LGD for utlån til foretak

2.1.1 Rettslig grunnlag

Ved risikovektning etter "grunnleggende IRB-metode" med regulatoriske LGD-estimerer for utlån til foretak kan sikkerheter etter kapitalkravsforordningen del 3, avdeling 2, kapittel 4 hensyntas, jf. artikkel 108 (1).

Pant og andre former for finansiert kredittbeskyttelse kan hensyntas med ulike LGD-verdier for sikret og usikret andel etter artikkel 230. Garantier og andre former for ikke-finansiert kredittbeskyttelse kan hensyntas etter bestemmelsene i avsnitt 4, underavsnitt 2 (artikler 233-236a).

For alle typer sikkerheter er det krav om likviditet, rett til realisering innen rimelig tid og at det ikke skal være for høy korrelasjon mellom sikkerhetens verdi og debitors kredittverdighet, jf. artikkel 194 og artikkel 199. For eiendom stilles det spesifikke krav om at verdien av eiendommen ikke kan avhenge av debitors kredittverdighet og at tilbakebetaling av lånet ikke er avhengig av kontantstrømmer generert av den aktuelle eiendommen (artikkel 199 nr. 2 bokstav a og b). For andre typer fysisk pant må foretaket observere transaksjoner for å underbygge likvide markeder (nr. 6 bokstav a). Videre må foretaket analysere markedspriser og kostnader forbundet med realisasjon og kunne vise at for minst 90 prosent av gjennomførte realisasjoner for en gitt type sikkerhet er gjenvinningen fra sikkerheten ikke mindre enn 70 prosent av forutsatt verdi (nr. 6 bokstav c og d).

Nærmere regler for verdsettelse av sikkerheter er gitt i artikkel 229 for eiendom og andre fysiske sikkerheter. I alle tilfeller er markedsverdi maksimalt tillatte verdsettelse. Det presiseres at med markedsverdi menes beløpet sikkerheten kunne blitt solgt for i en fri transaksjon mellom to parter på armlengdes avstand, se artikkel 4 nr. 76 og 229 nr. 3.

Endret kapitalkravsforordning ("CRR3"), som trådte i kraft i Norge 1. april 2025, medførte lavere minimumsnivåer og økt effekt av sikkerheter i LGD-estimatene i endret artikkel 230 og skjerpede krav til verdsettelse av fast eiendom i endret artikkel 229.

2.1.2 Bankens retningslinjer og praksis i kredittsaker

Bankens retningslinjer for sikkerheter er beskrevet i bankens kreditthåndbok. Banken stiller krav til godkjent kilde for verddivurdering og multipliserer verdien med en fastsatt reduksjonsfaktor for endelig realisasjonsverdi som brukes i beregning av LGD. Banken stiller generelle krav til sikkerhetsobjekter når det gjelder omsettelighet, stabilitet i verdi, mm. [REDACTED]

Ifølge bankens kreditthåndbok er reduksjonsfaktorene fastsatt basert på statistiske beregninger som tar utgangspunkt i erfaringsdata fra reelle realisasjoner av de ulike panteobjektene med tillegg for justeringer basert på kredittfaglige vurderinger. I bankens tabell over panteobjekter inngår ulike typer av pant med underkategorier av ulike panteobjekt.

Under pantetypen skip inngår "skip under bygging" som et eget panteobjekt hvor kontraktsum eller byggekostnad er angitt som godkjent kilde for verddivurdering.² For pantetypen fast eiendom inngår bolig- og næringseiendom under oppføring som et eget panteobjekt med budsjettert byggekostnad som godkjent kilde for verddivurdering.³ Kausjoner inngår også i tabellen.⁴

Banken har retningslinjer som fastslår at det kan tas hensyn til pant i fast eiendom dersom verdien av eiendommen i det vesentlige er uavhengig av låntakers betjeningsevne og låntakers betalings- evne i det vesentlige er uavhengig av avkastning knyttet til eiendommen.⁵

Under tilsynet ble beregningen av sikkerhetsdekning og LGD gjennomgått for et utvalg kredittsaker og vurdert opp mot bankens retningslinjer og reglene i kapitalkravsforordningen. Blant

2 [REDACTED]

3 [REDACTED]

4 [REDACTED]

5 [REDACTED]

sikkerhetene som er anerkjent ved beregning av LGD i gjennomgåtte saker er skip under bygging, tomt, bygg under oppføring, varelager, flåte av skip og kausjoner.

2.1.3 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet mener bankens retningslinjer og praksis for å hensynta sikkerheter i LGD-beregningen avviker fra kapitalkravsforordningens bestemmelser på enkelte områder:

- Sikkerheter i uferdige objekter og forutsatt fremtidig verdi

Banken har ved minst ett tilfelle lagt til grunn kontraktsverdien eller byggekostnaden for sikkerhetsobjekter, på tidspunkt før ferdigstilling, ved beregning av LGD. Finanstilsynet presiserer at det i alle tilfeller kun er eksisterende verdi i objektet det tas sikkerhet i som kan hensyntas og at alle lovkrav til sikkerheter må være oppfylt på det tidspunkt de hensyntas ved beregning av LGD. Finanstilsynet mener videre at sikkerheter i bygg under oppføring eller skip under bygging ikke kan sidestilles med ferdigstilte objekter og at banken ikke kan anerkjenne slike sikkerhetsverdier med mindre banken kan underbygge sikkerhetsverdien med observasjoner fra realisasjoner av uferdige objekter.⁶ Finanstilsynet vurderer at bankens praksis innebærer risiko for at kapitalkravet for engasjementer undervurderes.

- Uavhengighet mellom sikkerhetsverdier og låntakers betjeningsevne

I en gjennomgått kredittsak er leietaker til bygg under oppføring en større eier av debitorselskapet. Etter Finanstilsynets vurdering tilsier dette en vurdering av uavhengighet mellom debitors betjeningsevne og sikkerhetens verdi. Finanstilsynet presiserer at krav om at det ikke kan være for sterk avhengighet mellom sikkerhetsverdien og låntakers betjeningsevne gjelder for alle sikkerheter og forventer at banken oppdaterer retningslinjene slik at avhengigheter vurderes i hver enkelt sak.

- Anerkjennelse av kausjoner som sikkerhet

Banken har i enkelte kredittsaker hensyntatt kausjoner ved beregning av LGD. Finanstilsynet vurderer at kausjoner ikke kan hensyntas i beregning av LGD i henhold til artikkel 230. Kausjoner må eventuelt hensyntas etter reglene i kapittel 4, 4. avsnitt, 2. underavsnitt, gitt at de tilfredsstillende kravene til ikke-finansiert kredittbeskyttelse. Finanstilsynet noterer av styrets svar at banken endrer praksis.

- Dokumentasjon og oppfyllelse av interne retningslinjer i kredittsaker

Finanstilsynet vurderer at bankens dokumentasjon av verdsetting av sikkerheter som er hensyntatt i regulatorisk LGD i enkelte tilfeller er mangelfull. Det er observert tilfeller av manglende meglervurderinger, som bankens retningslinjer krever, ved verdsettelse av skip. I enkelte kredittsaker burde markedsverdien vært dokumentert bedre. Finanstilsynet noterer at banken vil legge ved [REDACTED] meglervurderingene for verdien av skip ved kredittsakene.

Vurderingskriteriene for hvorvidt sikkerheten kvalifiserer samt rimeligheten av verdsettingen bør være kommentert i hvert tilfelle. Kilde for verdivurdering bør alltid fremgå. Der markedsverdien settes basert på observerte transaksjoner må det underbygges at prisen reflekterer den som kan oppnås på tidspunktet for verdsetting i en fri transaksjon mellom en villig kjøper og en villig selger basert på armlengdeprinsippet.

Finanstilsynet noterer at styret har besluttet at banken skal gjennomføre en helhetlig gjennomgang og revisjon av rammeverket for sikkerheter og LGD og at arbeidet er igangsatt. Finanstilsynet noterer at banken har gjennomgått de største engasjementene.

Endringene i kapitalkravsforordningen ved CRR3 innebærer økt risiko for undervurderte LGD-verdier og kapitalkrav som følge av mulig overvurderte sikkerhetsverdier. Risiko som ikke dekkes i pilar 1 må dekkes i pilar 2. Styret bør påse at banken vurderer regulatoriske tapsgrader opp mot påregnelige tapsgrader i nedgangstider og bankens tapserfaringer og vurderer kapitalbehov i pilar 2 i ICAAP.

2.2 Anvendelse av IRB systemet

2.2.1 Rettslig grunnlag

Hovedregler om krav til IRB-system er gitt i kapitalkravsforordningen artikkel 144. IRB-systemet må gi en meningsfull vurdering og differensiering av risiko knyttet til hvert enkelt engasjement (artikkel 144 (1a)). Videre må risikoestimatene fra IRB-systemet spille en vesentlig rolle i bankens risikohåndtering, kredittinnvilgelse og kapitalallokering, jf. kapitalkravsforordningens artikkel 144 (1b) ("anvendelseskravet").

2.2.2 Bankens retningslinjer og kredittpraksis

██████████ Avvik fra dette krever i henhold til bankens kredittåndbok kommentar.⁷ Banken validerer etterlevelsen av dette i årlig validering av IRB-systemet.

For boliglån vurderer banken i henhold til kredittåndboken kundens betjeningsevne ved likviditetsindikator som måler kundens frie likviditet basert på kundens økonomiske situasjon.⁸ Banken har beslutningsterskler basert på indikatoren.⁹

Risikoklassifiseringen i kredittsakene er basert på scorekort med tre hovedtema; "inntjening", "tæring" og "adferd". Under hvert tema ligger et utvalg av variabler og det gis score fra 0 til 10 for hvert tema. Det fremgår videre en samlet risikoklassifisering og internt PD-estimat. For boliglån fremgår likviditetsindikator i kredittsakene. Regulatorisk kalibrerte PD- og LGD-estimer som brukes i kapitalkravsberegningen framgår ikke av beslutningsnotatene, men er tilsendt i egne oversikter.

Under tilsynet ble et utvalg kredittsaker besluttet i starten av februar 2025, herunder fem boliglån i tillegg til bedriftsmarkedsengasjementene omtalt i punkt 2.1, gjennomgått.¹⁰

7 ██████████

8 ██████████

9 ██████████

10 ██████████

2.2.3 Finanstilsynets vurdering

Scoringen som kommer frem i de gjennomgåtte beslutningsnotatene tilsvarer ikke bankens IRB-modeller og regulatoriske PD- og LGD-estimater fremgår ikke i beslutningsnotatene. Risikomåling etter IRB-systemet fremstår da som et sekundært og lite anvendt vurderingskriterium.

For boliglån fremstår bankens beslutninger om innvilgelse som uavhengige av risikomåling etter IRB-systemet. Det synes gjennomgående at betjeningsevne målt ved likviditetsindikatoren avviker fra PD-estimaten basert på IRB-systemet.¹¹

I de gjennomgåtte kredittsakene for boliglån, er det ingen sammenheng mellom prising og målt risiko etter IRB-systemet. Oversikt over bankens boliglånseksponeringer fordelt på risikoklasse viser at dette er gjennomgående.¹²

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] Videre fremstår det ut fra kredittpolicyen som tilstrekkelig med kommentar i kredittsaken for å avvike fra policyen.¹³ Finanstilsynet vurderer at bankens validering ikke er tilstrekkelig til å underbygge anvendelse av IRB-systemet ved kredittinnvilgelse.

For lån til foretak vurderer Finanstilsynet bankens anvendelse av IRB-systemet ved kredittinnvilgelse som svak. For boliglån kan ikke Finanstilsynet se at risikomåling med IRB-systemet spiller en vesentlig rolle ved kredittinnvilgelse eller prising.

2.3 Størrelsesparameteren S og støttefaktor for utlån til små og mellomstore bedrifter

For eksponeringer mot foretak, kan det tas hensyn til størrelsen på motparten i beregningen av korrelasjonsparameteren som inngår i risikovektberegningen, jf. kapitalkravsforordningen artikkel 153 (4). Størrelsesparameteren, S, baseres normalt på foretakets omsetning i euro, men bankene skal legge samlede eiendeler til grunn dersom dette er et mer relevant mål på foretakets størrelse. I begge tilfeller er det konsoliderte tall for konsernet foretaket inngår i, som skal legges til grunn.

For utlån til små og mellomstore foretak (SMB) kan risikovekten i henhold til kapitalkravsforordningens artikkel 501 justeres med en støttefaktor.¹⁴ For å kvalifisere som SMB må konsolidert omsetning være lavere enn 50 millioner euro i henhold til artikkelens nummer 2(b). I henhold til bokstav (c) er foretakene forpliktet til å ta rimelige steg for å fastslå konsolidert omsetning ved bruk av støttefaktoren.

Det framgår av tilsendt oversikt og av Finanstilsynets gjennomgang av engasjementsdata at banken har satt S til minsteverdien 5 og benyttet støttefaktor for SMB-utlån for eksponeringen mot

¹¹ [REDACTED]

¹² [REDACTED]

¹³ [REDACTED]

¹⁴ Støttefaktoren er 0,76 for utlån inntil 2,5 mill. euro, og 0,85 for overskytende andel.

store foretakskunder som åpenbart ikke burde vært merket for støttefaktor eller hatt minsteverdien for S.

Finanstilsynet presiserer at fastsettelse av S og bruk av støttefaktor skal være basert på konsoliderte regnskapstall. Videre er regelen i artikkel 153 (4) en kan-bestemmelse; i tilfeller hvor banken ikke kan fremskaffe konsoliderte regnskapstall bør ikke korrelasjonsparameteren justeres. Tilsvarende må gjelde for støttefaktor; i tilfeller hvor banken ikke kan oppdrive de relevante konsoliderte tall, bør det ikke brukes støttefaktor. Finanstilsynet vurderer at bankens praksis har medført undervurdering av bankens kapitalkrav.

Finanstilsynet noterer at styret har iverksatt nødvendige endringer i rutiner for å sikre at vurderingen av både S og støttefaktor for SMB gjøres på konsolidert nivå.

2.4 IFRS9: Validering av trinnplassering

For PD brukt i tapsberegning og trinnplassering tar banken utgangspunkt i gjeldende forventningsrett PD fra IRB-systemet og justerer forventet fremtidig PD basert på bankens makromodeller for personmarked og ulike segment for bedriftsmarked. Banken har kvalitative og kvantitative kriterier for trinnplassering, derav lavrisikounntak.¹⁵ Det utarbeides ulike fremtidige makrosценарier. For hvert scenario beregnes tolv-måneders tap og livstidstap for alle engasjementer. Banken validerer trinnplasseringen i kapittel 8 i valideringsrapport for ECL-modellen for 2024.

Finanstilsynet finner at bankens validering av trinnplasseringen er noe begrenset. Finanstilsynet noterer at banken vil validere kvalitative trinnplasseringskrav i 2025. Finanstilsynet mener banken også bør validere de kvantitative kriteriene for trinnplassering, herunder lavrisikounntaket.

2.5 IFRS9: Tapsgrader ved beregning av forventet kredittap

For engasjementer med vesentlig økt kredittrisiko skal forventet kredittap beregnes over engasjementets levetid (IFRS9, 5.5.1). For engasjementer uten vesentlig økning i kredittrisiko skal forventet kredittap over de neste tolv måneder beregnes (IFRS9 5.5.5). I alle tilfeller skal forventet kredittap være et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt over mulige utfall (IFRS9 5.5.1.7).

Banken tar utgangspunkt i IRB-estimer for LGD i ECL-modellen. Banken benytter kalibreringsfaktorer for LGD for å oppnå mer forventningsrette estimer. På tidspunktet for tilsynsmøtet ble ikke LGD justert basert på makrosценарier. Banken anerkjente feil ved at LGD ikke scenariovektes i Finanstilsynets regnskapskontroll for 2021/22-regnskapene, og informerte da om at dette skulle utbedres og implementeres i 2024-regnskapet.

Finanstilsynet noterer av styrets svar at banken i løpet av 2025 har implementert støtte for makroøkonomisk og scenariovektes beregning av LGD i ECL-modellen og at de fleste engasjementene omfattes.¹⁶ Finanstilsynet forventer at banken videreutvikler metoden som beskrevet i styrets svar. Finanstilsynet noterer videre at banken vil hensynta merknader knyttet til LGD (punkt 2.1) ved beregning av forventet tap.

Tapsberegningene er sensitive for riktig input og forutsetninger. Finanstilsynet viser til at det er benyttet feil forutsetninger knyttet til verdifall for sikkerheter i tapsberegningen i gjennomgåtte kredittsaker. Finanstilsynet forventer at banken styrker kontrollen av tapsberegninger for de individuelle tapsvurderingene.

¹⁵ absolutt endring i PD må være over 0,5 prosentenheter for det skal gi migrering til trinn 2

¹⁶ Makrojusteringen gjennomføres ved at forventet realisasjonsverdi reduseres eller økes i tråd med forventet akkumulert boligprisendring de neste fire årene, basert på tre scenarier

2.6 Styring og kontroll: Kredittpraksis og retningslinjer

2.6.1 Store engasjementer

I bankens kredittrisikostrategi setter banken en øvre grense for store engasjement.

Under tilsynet er det gjennomgått kredittsaker for større engasjementer for totalt ni kundegrupper. For fire av disse engasjementene opplyses det i kredittsakene at kundegruppen overstiger eller vil overstige den øvre grensen for store engasjementer i bankens kredittrisikostrategi.

For tre av disse kredittsakene kan ikke Finanstilsynet se at det er forsøkt å finne avlasting for engasjementet. Manglende etterlevelse av kredittrisikostراتيجien på dette område kan føre til at risiko knyttet til enkeltkundekonsentrasjon i banken øker.

2.6.2 Identifisering, merking og rapportering av lån med betalingslettelser (forbearance)

Banken skal rapportere inn eksponeringer med forbearance-merking i henhold til kapitalkravsforordningen og kommisjonsforordning (EU) No 680/2014 (FINREP).

Ut fra informasjon i gjennomgått kredittsak mener Finanstilsynet at dette engasjementet burde vært rapportert som engasjement med "forbearance measures" i FINREP ettersom kunden er gitt lempeligere lånevilkår enn opprinnelig som følge av betalingsproblemer. Engasjementet var på tidspunktet for tilsynsmøtet merket med "betalingsvansker", men ikke under "forbearance" i tilsendt oversikt.

Finanstilsynet noterer av styrets svar at det aktuelle engasjementet har vært merket med forbearance og med stegtildeling 2 siden fjerde kvartal 2024. Det er imidlertid på det rene at engasjementet ikke har vært rapportert under forbearance i bankens FINREP-rapportering før fjerde kvartal 2025. Finanstilsynet noterer at banken endrer rutinene for FINREP-rapportering av engasjementer under forbearance.

2.6.3 Eierstøtte

Banken oppgir, i tråd med etablerte kriterier for kredittinnvilgelse, at kunderelaterte risikofaktorer som skal vurderes før kredittinnvilgelse inkluderer kundens eier og eiersammensetning.

Under tilsynet er det gjennomgått kredittsaker for større engasjementer for totalt ni kundegrupper med konsentrert eierstruktur. For seks av disse engasjementene mangler det en vurdering av eiernes finansielle styrke og evne til å støtte kunden ved behov.

Finanstilsynet vurderer at banken avviker fra egne retningslinjer ved at eiers finansielle styrke og vilje/evne til å støtte kunden ved behov ikke er vurdert i en betydelig del av de store låneengasjementene i næringslivsporteføljen. At en vesentlig del av bankens store næringslivskunder har virksomhet innenfor sykliske næringer og konsentrert eierstruktur aktualiserer kravet om en vurdering av eiers evne til å støtte kunden ved behov. Finanstilsynet noterer av styrets svar at banken vil påse etterlevelse av retningslinjene når det gjelder vurderingene rundt eiers finansielle styrke, vilje og evne til å støtte kundene ved behov.

2.6.4 Vurderinger av kundens betjeningsevne i ulike scenarier

Banken bruker i henhold til egne retningslinjer finansielle beregningsmodeller for å simulere betjeningsevne. Dette inkluderer scenarioanalyse.

Finanstilsynet mener at forskjellen i scenarioene banken har benyttet for å vurdere betjeningsevne for to gjennomgåtte kredittsaker er relativt små sammenlignet med observert historisk variasjon. Finanstilsynet mener banken bør vurdere om utfallsrommet i kundens fremtidige betjeningsevne i tilstrekkelig grad kommer frem i bankens framskrivninger for sykliske bransjer.

2.6.5 Verft-finansiering, "take-out" risiko

Bankens kreditthåndbok for næringsliv angir at det i kredittvurderingen av byggelån til verft skal inkluderes en vurdering av "take-out" risiko.

I gjennomgått kredittsak vurderer banken "take-out" risikoen som lav begrunnet i at rederiet som har bestilt skipet har sikret beskjefteigelse for skipet med det som vurderes som solide motparter samt at banken vurderer at rederiet har et solidt finansielt fundament med utsikter til inntektsvekst og god kontantstrøm de kommende årene. For å underbygge dette vises det til rederiets regnskap for 2022, 2023 og første kvartal 2024 samt en generell vurdering om at det ventes et godt marked for kjøper fremover.

Inntjening i kjøpers markedssegment har historisk vist stor variasjon. Finanstilsynet anser at bankens vurdering av kjøpers evne til å overholde sine forpliktelser overfor verftet ved levering frem i tid har svakheter da den kun er basert på historikk og ikke inkluderer noen vurderinger av kjøpers finansielle situasjon under mindre gunstige forutsetninger om markedsutviklingen.

2.6.6 Vektlegging av kundens betjeningsevne

I henhold til bankens retningslinjer skal lønnsomhet og kundens betjeningsevne være avgjørende for kredittinnvilgelse

Finanstilsynet mener banken i utvalgt kredittsak¹⁷ ikke har fulgt egne retningslinjer og lagt avgjørende vekt på andre forhold enn kundens betjeningsevne. Hvis banken i noen tilfeller vil videreføre eller innvilge lån på tross av manglende betjeningsevne bør slike tilfeller reguleres i retningslinjene.

2.7 Styring og kontroll: Interne kontrollfunksjoner og fullmakter

2.7.1 Rettslig grunnlag

Finansforetak skal ha interne kontrollfunksjoner med ansvar for blant annet risikostyring og etterlevelse (finansforetaksloven § 13-5 nr. 2). Funksjonene skal ha tilstrekkelig kompetanse og ressurser og bør ha mandat som klargjør rolle og ansvar. Lederne av funksjonene skal rapportere til daglig leder og ved behov direkte til styret (CRR/CRD-forskriften §§ 38 og 39). Styret skal sikre at nevnte kontrollfunksjoner kan ivareta sine arbeidsoppgaver effektivt og uavhengig av de operative funksjonene (CRR/CRD-forskriften § 35 tredje ledd).

2.7.2 Observasjoner

Banken har etablert separate avdelinger for de interne kontrollfunksjonene risikostyring og etterlevelse. Avdelingene inngår i seksjon Risikostyring og Compliance. I bankens retningslinjer for virksomhetsstyring vises det til at alle tre forsvarslinjer rapporterer direkte til ledelsen og/eller styret. Det fremgår ikke av stillingsbeskrivelsen til leder for avdeling Risikostyring at det rapporteres direkte til styret. I stillingsinstruksen til leder av etterlevelsesfunksjonen står det at det skal rapporteres til ledelsen og styret, men at det er daglig leder som fremlegger rapporten for styret. Det står i stillingsinstruks at leder for seksjon Risikostyring og Compliance representerer risikokontrollfunksjonen i administrerende direktørs kredittkomite.

I seksjon for Risikostyring og Compliance inngår også avdelingen "Kreditt" med oppfølgingsansvar innenfor kredittområdet, herunder rapportering, kontroll og kvalitetssikring av kredittsaker. Enheten Kreditt kvalitetssikrer kredittsaker som skal behandles av administrerende direktørs kredittkomité og gjennomfører 2. linje kontroller for saker med lavere beslutningsnivå. Leder for enheten Kreditt samt enkelte medarbeidere i denne enheten har "på-vegne-av fullmakt" for administrerende

¹⁷ [REDACTED]

direktør. Det ble under tilsynet forklart at denne fullmakten kun er teknisk og er avhengig av administrerende direktørs endelige godkjenning.

2.7.3 Finanstilsynets vurdering

Organisering av andre linje

Finanstilsynet mener at stillingsinstrukser og retningslinjer om intern virksomhetsstyring ikke gir tilstrekkelig klarhet om fordeling av roller og ansvar for lederne av henholdsvis seksjon Risikostyring og Compliance og avdeling Risikostyring.

Stillingsinstruksen til avdelingsleder Risikostyring er ikke tilstrekkelig tydelig når det gjelder direkte rapportering til styret og ledelse. Finanstilsynet mener at lederne for både risikostyring og Compliance bør presentere sine rapporter og uavhengige vurderinger og anbefalinger for styret. Finanstilsynet noterer fra styrets svar at lederne for både avdeling compliance og avdeling risikostyring fremlegger sine rapporter og vurderinger for styret og at begge lederne har rett til å rapportere direkte til styrets og risikoutvalgets ledere ved særskilte forhold. Styret viser også til at stillingsbeskrivelser og retningslinjer om intern virksomhetsstyring vil bli presisert for å tydeliggjøre ansvarsforholdene.

På- vegne- av -fullmakter

Det er Finanstilsynets forståelse at administrerende direktør sin endelige godkjenning ikke er formalisert ved eksempelvis dokumentasjonskrav på administrerende direktørs bekreftelse ved bruk av fullmakt, men at godkjenningen er av mer uformell karakter. Finanstilsynet ber banken vurdere tiltak for å formalisere administrerende direktør sin bekreftelse ved bruk av på-vegne-av fullmakt for å redusere risikoen for svekkelse av andre linjens uavhengighet. Bankene bes også påse at det foreligger uavhengig etterkontroll når på-vegne-av fullmakt er brukt slik at ikke enheten Kreditt etterkontrollerer beslutninger de selv har vært involvert i.

Finanstilsynet noterer av styrets svar at banken vil vurdere tiltak for å sikre dokumentasjon av administrerende direktørs bekreftelse og at avdeling compliance vil iverksette en uavhengig etterkontroll ved bruk av på-vegne-av fullmakt.

3 Videre oppfølging

Finanstilsynet ber banken redegjøre for oppfølging av tilsynsrapporten innen 1. oktober 2026.

Finanstilsynet vil følge opp bankens anvendelse av IRB-modeller for massemarked videre i forbindelse med bankens søknad om nye massemarkedsmodeller.

Finanstilsynet ber foretaket sende kopi av tilsynsrapporten til valgt revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonsleder

Patrick Ranheim
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.